

Reukofferen in de tempel

“Het gebeurde nu, toen hij de priesterdienst vervulde voor God, in de beurt van zijn afdeling, dat hij naar de gewoonte van het priesterambt door het lot werd aangewezen om te reukofferen, na het tempelhuis van de Heer te zijn binnengegaan”.

Lucas 1:8-9

Er waren vele priesters onder het oude verbond, maar er was slechts één tempel in Jeruzalem, en de werkzaamheden van de priesters werden bij loting verdeeld. In Lucas 1 is sprake van het tempelhuis zelf, het eigenlijke heiligdom (Gr. *naos*), in Lucas 2 van de tempel in algemene zin, dus het hele tempelcomplex met de bijbehorende gebouwen en zuilengangen. In het tempelhuis mochten alleen de *priesters* komen om daar hun dienst te verrichten, in het tempelcomplex hadden ook *anderen* toegang zoals Simeon en Anna, Jozef en Maria en het Kind Jezus.

Het offeren van reukwerk op het reukofferaltaar in het heiligdom werd beschouwd als een groot voorrecht. Volgens een bepaalde Joodse traditie kon een priester slechts één keer gedurende zijn hele leven met het heilig reukwerk tot God naderen in het tempelhuis. Aangezien Zacharias reeds op hoge leeftijd was gekomen, was het dus een unieke gelegenheid voor hem toen hij door het lot werd aangewezen om te reukofferen. Het was het belangrijkste moment van zijn leven, en God zou hiervan gebruikmaken om tot hem te spreken. Helaas reageerde hij nogal ongelovig op de blijde boodschap die hij in de tempel te horen kreeg; daarom bleef hij stom tot de tijd van de vervulling van de profetie van de engel Gabriël.

Uit 1 Kronieken 24 weten wij dat de priesters waren ingedeeld in vierentwintig afdelingen. Weliswaar waren er uit de Babylonische ballingschap slechts vier afdelingen teruggekeerd (Ezra 2:36-39), maar deze waren opnieuw verdeeld in vierentwintig dienstgroepen en droegen de oorspronkelijke namen. Iedere afdeling deed tweemaal per jaar een week lang dienst, zodat er een wekelijkse wisseling van priesters plaatsvond (vgl. Luc. 1:23).

De priester Zacharias (zijn naam betekent: ‘Jahweh gedenkt’) behoorde tot de afdeling van Abia (dat betekent: ‘mijn Vader is Jahweh’). Die afdeling was de *achtste* priesterklasse (1 Kron. 24:10; Luc. 1:5). Het getal acht houdt in de Schrift vaak verband met een nieuw begin, een nieuwe orde van dingen – zoals het getal zeven het getal is van de volheid, van een

afgerond geheel, een afgesloten periode. God maakte een geheel *nieuw* begin met Zijn volk door de zending van de Zoon in de volheid van de tijd en de zending van de voorloper, Johannes de doper, wiens geboorte in een visioen in de tempel aan Zacharias werd voorgezegd door de engel Gabriël (die naam betekent ‘mijn kracht is God’). God trad op unieke wijze tussenbeide en toonde zowel Zijn goedheid jegens Israël als Zijn wonderbare trouw. Johannes betekent: ‘Jahweh is genadig’, en de naam van zijn moeder Elisabet wil zeggen: ‘God is mijn eed’.

Als christenen hebben wij het grote voorrecht dat wij op een geheel *nieuwe* grondslag als ‘priesters’, als aanbidders tot God mogen naderen, en wel op grond van het volbrachte werk van Christus en de uitstorting van de Heilige Geest. Wij mogen ‘Abba, Vader!’ roepen en onze God aanbidden in geest en waarheid (Joh. 4:23-24; Rom. 8:15; Gal. 4:4-6; Hebr. 10:19-22; 13:15; 1 Petr. 2:5). Onze situatie is dus totaal anders dan die van de priesters onder het oude verbond, voor wie het een grote zeldzaamheid was wanneer ze tot God konden naderen in het heiligdom (Zacharias vormt hiervan een duidelijke illustratie). Als christenen kunnen wij *voortdurend* met het reukwerk van onze gebeden en onze aanbedding tot God komen en dit aan Hem opofferen. Reeds in het Oude Testament werd de diepe geestelijke zin van het reukwerk aangeduid: ‘Laat mijn gebed als reukoffer voor Uw aangezicht staan, het opheffen van mijn handen als avondoffer’ (Ps. 141:2).

Bovendien wordt in het Nieuwe Testament het uur van het reukoffer, d.w.z. het avondoffer, ‘het uur van het gebed’ genoemd (Luc. 1:10; Hand. 3:1). Evenals het welriekend reukwerk in rook opging voor Gods aangezicht, zo stijgen onze gebeden tot God op en wij weten dat ze door Christus — het ware ‘reukofferaltaar’ – aangenaam zijn voor Hem (vgl. Openb. 8:3-4). Maar nogmaals: voor ons geldt niet de beperking van plaats en tijd zoals die van toepassing was op Zacharias. Gods kinderen hebben vrije toegang tot de Vader (Ef. 2:18; 3:12). Wij mogen voortdurend en met vrijmoedigheid naderen.

Stellen wij het op prijs dat Christus ons heeft gemaakt tot priesters voor Zijn God en Vader? Maken wij gebruik van de mogelijkheid om God te dienen en 'het tempelhuis' te betreden door de Geest van God? Letten wij nu nog op enkele bijzonderheden in deze geschiedenis. Zacharias en Elisabet hadden een goed getuigenis in hun omgeving: 'Zij nu waren beiden rechtvaardig voor God, wandelend in alle geboden en inzettingen van de Heer, onberispelijk' (Luc. 1:6). In feite is dat ook een voorwaarde om Gods heiligdom te mogen betreden en Hem te ontmoeten. Zonder heiliging kan niemand de Heer zien (vgl. Matt. 5:8; Hebr. 12:14).

Dat is ook de weg naar een *vruchtbaar* leven. Dit echtpaar kende het probleem van de kinderloosheid (Luc. 1:7). Maar voor God is niets te wonderlijk, zoals diverse voorbeelden uit het Oude Testament reeds aantonen: Sara (Gen. 18), de vrouw van Manoach (Richt. 13), Hanna (1 Sam. 1). Hij geeft leven uit de dood. Dit geldt ook in figuurlijke zin. Een leven voor Gods aangezicht is een vruchtbaar leven door de wonderbare werking van de Heilige Geest (Rom. 6; Gal. 5).

Wij leren hier ook iets over gebedsverhoring. De engel zei tot Zacharias: '(...) uw gebed is verhoord' (Luc. 1:13). In het leven van Hizkia lezen wij soortgelijke woorden: 'Ik heb uw gebed gehoord. Ik heb uw tranen gezien' (2 Kon. 20:5). Het kan soms tientallen jaren duren voordat wij antwoord krijgen op onze gebeden. Maar dit echtpaar heeft volhard in de beproeving en God heeft geantwoord op Zijn tijd.

De engel Gabriël sprak vrij uitvoerig over de geboorte van Johannes, zijn nazireeërschap, zijn werk te midden van het volk Israël en de resultaten ervan. Als profeet zou hij voor Gods aangezicht uitgaan in de geest en de kracht van Elia, om een terugkeer tot God en Zijn Woord tot stand te brengen, 'om de Heer een toegerust volk te bereiden' (Luc. 1:17). Helaas viel het woord van de engel niet in toebereide aarde. Het ging kennelijk niet gepaard met geloof van de kant van Zacharias, die daarom tijdelijk met stomheid werd geslagen tot op de dag van de vervulling van deze goddelijke openbaring (Luc. 1:57vv.). God is trouw aan Zijn beloften.

Oude Sporen 2011

